

1. Isiklik kasutajatunnus ja salasõna

Iga Vantaal alaliselt elav õpilane ja üliõpilane (edaspidi "õpilane") saab oma isikliku kasutajatunnuse ja salasõna. Nende abil pääseb ta kasutama kooli või muu õppeasutuse arvuteid, programme ja sideühendusi. Lisaks sellele saab salasõnadega kasutada e-õppekeskkonda, õpilashalduse süsteemi e-kasutajaliidest ja e-posti teenust. E-õppekeskkonna salasõnad moodustatakse kõigile õpilastele automaatselt. Koolid otsustavad ise, kas õpilashalduse ja e-posti teenused tehakse õpilastele kättesaadavaks.

Isiklikku kasutajatunnust ja salasõna ei tohi loovutada teistele isikutele kasutamiseks. Teabeturvalisuse tagamiseks tuleb salasõna vahetada kohe pärast selle saamist ja hiljem juhul, kui selle vahetamist palutakse. Nii välditakse seadmete väärkasutamist ning tunnuste sattumist kõrvaliste isikute valdusse.

Õpilane peab ise hoolitsema selle eest, et väljub arvutist ja võrguteenustest siis, kui on töötamise lõpetanud. Avastades, et kellegi teise salasõnadega on unustatud väljuda, tuleb arvutist välja logida. Teise kasutaja salasõnu ei tohi kasutada.

Isiklik kasutajatunnus tühistub, kui õpilane või üliõpilane lõpetab õppimise Vantaa linna põhikoolis või õppeasutuses.

2. Infotehnoloogiaseadmete ja internetiühenduse kasutamine

Kooli või muu õppeasutuse infotehnoloogiaseadmeid ja vahendeid ei tohi kahjustada. Õpilane peab teatama arvutites või võrguühendustes avastatud puudustest, tehnilistest probleemidest ja vigadest õpetajale või kooli direktorile.

Vantaa õppevõrgu teenused on ette nähtud kasutamiseks ainult õppimise ja õpetamise eesmärgil. Ebaasjaliku või solvava sisuga materjale sisaldavaid teenuseid ja internetisaite ei tohi kasutada. Juhul, kui kasutaja satub kogemata sellisele netileheküljele, tuleb see kohe sulgeda ja sellest tuleb teatada õpetajale.

Õpilane ei tohi võrku asjatult koormata (nt failide laadimise või võrgu kasutamisega illegaalse jaotuskanalina vms.). Mõningate failitüüpide (nt .exe-lõpuga failid) laadimine on takistatud. Oma programmide või seadmete installeerimine kooli või muu õppeasutuse arvutitesse või serveritesse on keelatud. Süsteemi ja/või teenuseid ei tohi kasutada kommertslikel eesmärkidel.

Oma salvestusseadmete (nt diskett, CD-ROM, USB-mälu) kasutamine kooli või muu õppeasutuse arvutitööjaamades on keelatud. Juhul, kui õpetaja on andnud eriloa salvestusseadmete kasutamiseks (nt suured tööprojektid, mida tehakse ka kodus), tuleb nendele enne kasutamist teha viirusekontroll.

Arvutiviiruseid või muud kahjutekitavat sisaldavate programmide levitamine on keelatud. Arvutiga töötamine tuleb lõpetada kohe, kui tekib kahtlus, et selles on arvutiviirus. Arvutiviirustest tuleb alati teatada õpetajale või kooli direktorile.

3. Netikett ja võrgu vastutustundlik kasutamine

Arvutit ja internetit kasutades tuleb järgida käitumisreegleid, mis puudutavad kõiki õppevõrgu kasutajaid. Neid vastutustundlikku, taktitundelist ja asjalikku käitumist toetavaid reegleid nimetatakse netietiketiks ehk netiketiks.

Võrgus saada olevat materjali kasutades tuleb panna tähele seda materjali kaitsvaid autoriõiguseid. Materjal on vabalt kõigi kasutajate poolt loetav, vaadatav ja kuulatav, aga seda ei tohi levitada/kopeerida. Teoste (näit. tekst, pilt, heli ja video) kopeerimine ilma omaniku loata on keelatud. Ka siis, kui internetis saada olevat materjali kasutatakse seaduslikult, tuleb alati ära märkida selle allikas. Seda tuleb arvestada ka siis, kui kasutatakse teiste õpilaste loodud materjali. Teistele kuuluvate failide ja/või andmete hävitamine, kopeerimine ja muutmine ilma omaniku loata on keelatud. Näiteks on fotograafil autoriõigus oma fotodele ja teised ei tohi neid ilma tema loata kasutada. Kooli või muu õppeasutuse arvutitesse ei tohi kopeerida ilma kehtiva litsentsita programme. Vantaa linna poolt ostetud programme ei tohi kopeerida ega kasutada neid väljaspool kooli või muud õppeasutust.

Arvuti, interneti ja õppevõrgu kasutamine eeldab viisakust, ausust ja teiste kasutajatega arvestamist. Õpilastelt ja õppijatelt eeldatakse interneti kasutamisel hindamisvõimet ja kriitilisust. Võrgus ei tohi kedagi solvata ning teisi inimesi tuleb austada. Ebaasjalike ning solvavate sõnumite, tekstifailide, pildi- või videomaterjalide otsimine ja levitamine on kategooriliselt keelatud. Kui avastate teid ennast, teie lähikonda või kooli puudutavat sobimatut materjali, teatage sellest õpetajale. Kasutaja vastutab ise sobimatute saitide ja võrgumaterjalide vältimise eest.

Netietiketti kuuluvaid käitumisreegleid järgitakse ka e-posti paroolide kasutamises. Arvutis, internetis ja e-posti sõnumites kasutatav keel peab olema asjalik ja olukorraga sobiv. Näiteks ei sobi kõnekeel, võrgus kasutatavad lühendid ja naerunäod kõikidesse tekstidesse, nagu näiteks ametlikesse e-posti kirjadesse. E-posti sõnumi kirjutajal või võrguvestlusel osalejal tasub meeles pidada, et teiste saadetud sõnumitele ei tasu mõtlematult vastata ning et emotsioonide võimuses ei tasu hakata seisukohta võtma. Arvamuste esitaja peab arvestama ka teiste kirjutajate reageeringute ja kriitikaga.

E-posti kasutaja vastutab ise oma e-postiaadressilt saadetud sõnumite eest. Rämpsposti ja kommertslikku kasu taotlevate sõnumite edastamine on keelatud. Teiste isikute sõnumeid ei tohi lugeda ilma loata. Isiklike asju puudutavaid sõnumeid ei tohi edasi saata ilma, et sõnumi algselt saatjalt oleks selleks luba küsitud. E-posti kirjadele lisatud failidega tuleb olla eriti ettevaatlik. Lisatud faile ei tohi avada juhul, kui sõnum tundub kahtlasena, ja saatja on tundmatu.

E-postisõnumite võltsimine on rangelt keelatud. Kasutaja peab saatma e-posti sõnumid oma nimega. Oma nimega esinemine soodustab vastutustundlikku võrgukasutamist ja oma arvamuste asjalikku esitamist. Teise isiku nimega esinemine on keelatud ka internetis.

Paljud internetisaidid ja võrguteenused eeldavad registreerumist. Kasutaja peab suhtuma ettevaatlikult sellesse, kuhu teenindusse ta registreerib ennast ja missugust infot ta enda ja teiste kohta nende teenuste ülalpidajatele annab. Oma isikuandmete ja fotode andmine ei ole alati mõttekas. Ka oma e-posti aadressi andmist tasub põhjalikult kaaluda. Andmed võivad sattuda valedesse kättesse ja nende eemaldamine hiljem võib osutuda võimatuks. Asjast võib vajadusel rääkida õpetaja ja hooldajaga.

4. Reeglite rikkumise tagajärjed

Õpetaja kohustus on õpilasi ja üliõpilasi valvata. Õpetaja on kohustatud näiteks reeglite rikkumisele reageerima, kui ta avastab rikkumisi. Andmevõrkude kasutamise kohta peetakse logifaile ja süsteemi kasutamist jälgitakse. Juhul, kui õpilane/üliõpilane ei järgi eelpool mainitud kasutamise reegleid, võidakse talle kehtestada piirangud infoliikluse kasutamise osas või talt võidakse võtta kasutamise õigus ära tähtajaliselt või alaliselt. Süsteemi ülalpidaja võib mõjuvatel põhjustel (nt reeglite rikkumine või kuriteokahtlus) uurida kasutaja failide sisu. Vajaduse korral alustatakse asjas politseijuurdlus.

Juhul, kui kasutamise reeglite rikkumine põhjustab majanduslikku kahju (nt vea parandamiseks vajalik töö), on kahju tekitaja kohustatud kahju hüvitama vastava seaduse alusel juhul, kui kahju tekitati meelega või hooletuse läbi. Vanem kui 18-aastane õpilane vastutab oma tegevuse eest selle põhimõtte kohaselt. Ka alla 18-aastane on kohustatud enda tekitatud kahju hüvitama, kuid hüvitise suuruse määramisel arvestatakse õpilase vanuse ja arengutasemega. Autoriõiguse ja privaatsuse rikkumise kohta on kehtestatud eriseadused. Reeglite tahtliku rikkumise tagajärjeks võib olla kohtulik karistus.

Kooli / õppeasutuse nimi	
Õpilase / üliõpilase nimi	

Olen läbi lugenud õppevõrgu kasutamise reeglid. Saades isiklikud kasutajatunnused ja salasõnad kooli/õppeasutuse arvutite ja õppevõrgu kasutamiseks, kohustun igati järgima neid kasutamise reegleid.

_____

Aeg ja koht   Õpilase/üliõpilase allkiri   Nimi trükitähtedega

Hooldaja peab oma allkirjaga kinnitama alla 18-aastase õpilase/üliõpilase lepingu. On soovitatav, et hooldaja selgitab lapsele kasutamise reegleid.

Olen tutvunud õppevõrgu kasutamise reeglitega, mida mu laps on kohustatud täitma.

_____

Aeg ja koht   Hooldaja allkiri   Nimi trükitähtedega

_____

Aeg ja koht   Hooldaja allkiri   Nimi trükitähtedega